

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร
สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

บทบาทครอบคลุมขอบเขตอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเฉพาะในท้องถิ่นเป็นหลักเท่านั้น โดยประกอบด้วย 6 อาชีพ ได้แก่ ผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น

ผู้ประกอบการอาหารท้องถิ่น ผู้ประกอบการของที่ระลึกและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น นักเล่าเรื่องท้องถิ่น นักออกแบบประสบการณ์ท่องเที่ยวท้องถิ่น

และนักการตลาดท่องเที่ยวท้องถิ่น

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

2/2568

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

อาชีพผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น ระดับ 5

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
010101	ออกแบบที่พักให้สะท้อนเห็นถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น
010202	พัฒนาพนักงานให้มีทักษะบริการที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่น
010302	จัดการการเงินของที่พักท้องถิ่น
010303	พัฒนาระบบการทำงานที่ที่พักท้องถิ่น

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น อาชีพผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น ระดับ 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ผู้มีสมรรถนะฝีมือในงานอาชีพ สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

โดยปฏิบัติงานครอบคลุมสมรรถนะ ระดับ 2 และ ระดับ 3 ตลอดจนสามารถประยุกต์แนวคิดการออกแบบอารยสถาปัตย์ในการจัดการสภาพแวดล้อมที่พักท้องถิ่น

โดยออกแบบตกแต่งที่พักให้เห็นถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น ทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศวัฒนธรรมไทยท้องถิ่น รวมทั้งสามารถจัดการ

และพัฒนาบุคลากรด้านงานบริการของที่พักท้องถิ่น

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- 1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือ
- 2. เป็นผู้ไม่มีวุฒิมัธยมศึกษา แต่มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 5 ปี ขึ้นไป

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

อาชีพผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น บุคคลในกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น ได้แก่ ผู้จัดการที่พักในหมู่บ้านหรือโฮมสเตย์ บ้านรับรอง โรงแรม รีสอร์ท
หมายเหตุ : ผู้ที่จะเข้ารับการประเมินต้องเป็นผู้ที่ให้บริการที่พักในสถานประกอบการที่พักที่ระบุไว้ข้างต้นหรือที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่พักอาศัยให้กับนักท่องเที่ยว
โดยสถานประกอบการที่พักเหล่านั้นต้องตั้งอยู่ในท้องถิ่น

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒिवิชาชีพนี้)

- 010101 ออกแบบที่พักให้สะท้อนเห็นถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น
- 010202 พัฒนากิจกรรมให้มีทักษะบริการที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่น
- 010302 จัดการการเงินของที่พักท้องถิ่น
- 010303 พัฒนาระบบการทำงานที่ที่พักท้องถิ่น

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ยกระดับการจัดการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ และยั่งยืนบนพื้นฐานอัตลักษณ์ และวิถีไทยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	01	บริหารจัดการงานที่ที่พักท้องถิ่น	0101	บริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่ที่พักท้องถิ่น
			0102	บริหารจัดการงานบริการที่ที่พักท้องถิ่น
			0103	บริหารจัดการการดำเนินงานที่ที่พักท้องถิ่น

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
0101	บริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่พักท้องถิ่น	010101	ออกแบบที่พักให้สะท้อนเห็นถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น	010101.1	ออกแบบตกแต่งที่พักให้มีอัตลักษณ์ท้องถิ่น
				010101.2	จัดการที่พักทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น
				010101.3	ออกแบบกิจกรรมที่สร้างประสบการณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นภายในที่พัก
0102	บริหารจัดการงานบริการที่พักท้องถิ่น	010202	พัฒนาพนักงานให้มีทักษะบริการที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่น	010202.1	ฝึกอบรมพนักงานให้มีการบริการตามขั้นตอน
				010202.2	ฝึกอบรมพนักงานให้มีใจรักในงานบริการ
				010202.3	ฝึกอบรมพนักงานให้มีบุคลิกภาพที่ดี
				010202.4	ฝึกอบรมพนักงานด้านการแต่งกายที่แสดงถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น
0103	บริหารจัดการการดำเนินงานที่พักท้องถิ่น	010302	จัดการการเงินของที่พักท้องถิ่น	010302.1	จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของที่พัก
				010302.2	จัดทำรายงานการเงินของที่พัก
				010302.3	วางแผนและควบคุมงบประมาณของที่พัก
		010303	พัฒนาระบบการทำงานที่พักท้องถิ่น	010303.1	วางแผนระบบการทำงานภายในที่พัก
				010303.2	ควบคุมคุณภาพการให้บริการที่พัก
				010303.3	ประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานภายในที่พัก

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ010101
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะออกแบบที่พักให้สะท้อนเห็นถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้อธิบายถึง ความสามารถในการนำความโดดเด่นทางสถาปัตยกรรมและอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาออกแบบและตกแต่งอาคารที่พัก และการจัดการที่พักทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศให้แสดงออกถึงวัฒนธรรมไทยท้องถิ่น

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
010101.1 ออกแบบตกแต่งที่พักให้มีอัตลักษณ์ท้องถิ่น	1. เข้าใจสถาปัตยกรรมและอัตลักษณ์ท้องถิ่น 2. นำความโดดเด่นทางสถาปัตยกรรมและอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาออกแบบก่อสร้างอาคารที่พัก	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
010101.2 จัดการที่พักทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น	1. จัดสถานที่อย่างมีความสอดคล้องกับภูมิทัศน์ท้องถิ่น 2. ตกแต่งอาคารที่พักให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
010101.3 ออกแบบกิจกรรมที่สร้างประสบการณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นภายในที่พัก	1. ศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในพื้นที่ 2. ออกแบบกิจกรรมเชิงประสบการณ์ที่มีส่วนร่วมและสะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่น	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการออกแบบกิจกรรมที่สร้างประสบการณ์
2. ทักษะการนำความโดดเด่นทางสถาปัตยกรรมและอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาออกแบบก่อสร้างอาคารที่พัก
3. ทักษะจัดที่พักทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศวัฒนธรรมไทยท้องถิ่น
4. ทักษะการตกแต่งอาคารที่พักให้มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น
5. ทักษะการตกแต่งที่พักด้วยผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น
6. ทักษะการเลือกวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เรื่องสถาปัตยกรรมและอัตลักษณ์ท้องถิ่น
2. ความรู้เกี่ยวกับความโดดเด่นทางสถาปัตยกรรมและอัตลักษณ์ท้องถิ่น
3. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบอาคารที่พักในท้องถิ่น
4. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสถานที่อย่างมีความสอดคล้องกับภูมิทัศน์ท้องถิ่น
5. ความรู้เกี่ยวกับการตกแต่งอาคารที่พักทั้งด้านกายภาพและบรรยากาศท้องถิ่น
6. ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น เพื่อจัดทำกิจกรรมให้กับนักท่องเที่ยว

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- ผลสอบปฏิบัติ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลสอบข้อเขียน
2. ใบรับรองหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. สอบข้อเขียน
2. สอบสัมภาษณ์
3. สอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การออกแบบตกแต่งที่พัก อาจครอบคลุม

- การนำสถาปัตยกรรมและอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาออกแบบก่อสร้างอาคารที่พัก
- การจัดการที่พักทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ที่มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
- ความสอดคล้องกับภูมิทัศน์ท้องถิ่น
 - ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. ชุดสาหรณ์รวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ010202
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะพัฒนาพนักงานให้มีทักษะบริการที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่น
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้อธิบายถึง ความสามารถในการพัฒนาบุคลากรด้านงานบริการที่พักท้องถิ่น โดยฝึกอบรมพนักงานให้มีการบริการตามขั้นตอนบริการนักท่องเที่ยวด้วยความสุภาพอ่อนน้อม ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่ดี และแต่งกายด้วยชุดพื้นเมืองประจำท้องถิ่น

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
010202.1 ฝึกอบรมพนักงานให้มีการบริการตามขั้นตอน	1. ปฏิบัติตามขั้นตอนการให้บริการที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด 2. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริการได้ตรงตามมาตรฐาน 3. ปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่กำหนด	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน ข้อสอบข้อเขียน
010202.2 ฝึกอบรมพนักงานให้มีใจรักในงานบริการ	1. ยกมือไหว้และกล่าวคำต้อนรับ 2. ยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงกิริยามารยาทที่ดี 3. ให้บริการนักท่องเที่ยวด้วยความสุภาพอ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใสแจ่มใส	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
010202.3 ฝึกอบรมพนักงานให้มีบุคลิกภาพที่ดี	1. รักษาความสะอาดของร่างกาย การแต่งกาย และกิริยามารยาทอยู่เสมอ 2. ใช้ภาษา กาย น้ำเสียง และการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์การบริการ	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน
010202.4 ฝึกอบรมพนักงานด้านการแต่งกายที่แสดงถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น	1. แต่งกายด้วยชุดพื้นเมืองประจำท้องถิ่น 2. อธิบายความหมายหรือคุณค่าของการแต่งกายที่สื่อถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการพัฒนาพนักงานให้สามารถบริการนักท่องเที่ยวด้วยความสุภาพอ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส
2. ทักษะพัฒนาด้านการแต่งกายที่สะอาดและมีบุคลิกภาพที่ดี

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการฝึกอบรมให้พนักงานสามารถบริการนักท่องเที่ยวด้วยความสุภาพอ่อนน้อม
2. ความรู้เกี่ยวกับการฝึกอบรมพนักงานด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยว
3. ความรู้เกี่ยวกับการฝึกอบรมพนักงานด้านการแต่งกายที่สะอาดและมีบุคลิกดี
4. ความรู้เรื่องวัฒนธรรมการแต่งกายของคนในท้องถิ่น
5. ความรู้เรื่องเครื่องประดับที่มีและใช้ประดับของคนในท้องถิ่น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับ เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลการสัมภาษณ์
2. ผลการปฏิบัติ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการสอบข้อเขียน
2. ผลการสัมภาษณ์
3. ใบรับรองหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินควรให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การโรงแรม และ ภัตตาคาร

(ง) วิธีการประเมิน

1. สอบสัมภาษณ์
2. สอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การบริการต้องอยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานที่องค์กรกำหนด พนักงานทุกคนสามารถทำงานได้ถูกต้องตามลำดับขั้นตอน และรู้วิธีปฏิบัติเมื่อมีเหตุการณ์ไม่ปกติ เช่น แหกเข้าก่อนเวลา ไฟดับ หรือระบบขัดข้อง เพื่อรักษามาตรฐานคุณภาพเดียวกันทุกครั้ง

พนักงานต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการบริการ แสดงความตั้งใจช่วยเหลือลูกค้าเสมอ ไม่ว่าในสถานการณ์ใด รวมทั้งรักษามารยาท ความสุภาพ และความเป็นมืออาชีพ เพื่อสร้างความประทับใจและความพึงพอใจให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

บุคลิกภาพที่ดีช่วยสะท้อนถึงความเป็นมืออาชีพขององค์กร การอบรมจะเน้นการสร้างภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือ มั่นใจ และเป็นมิตร

เพื่อให้ลูกค้ารู้สึกมั่นใจและไว้วางใจในการรับบริการ

การแต่งกายไม่เพียงเป็นความเรียบร้อย แต่ยังเป็นการสื่อสารทางวัฒนธรรม พนักงานสามารถนำเสนอชุดพื้นถิ่น ผ้าทอ หรือสัญลักษณ์เฉพาะพื้นที่ได้อย่างภาคภูมิใจ พร้อมทั้งอธิบายคุณค่าหรือความหมายให้ลูกค้าเข้าใจ เป็นการสร้างเอกลักษณ์และประสบการณ์ที่แตกต่าง

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 010302
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการการเงินของที่พักรับรอง
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับอาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้อธิบายถึง ความสามารถในการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย วางแผนและควบคุมงบประมาณ รวมทั้งการจัดทำรายงานการเงิน เพื่อสะท้อนสถานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการ และสนับสนุนการตัดสินใจเชิงธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องสามารถใช้เครื่องมือทางการเงินและเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อบันทึก ติดตาม และวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้องโปร่งใส ตลอดจนสื่อสารผลลัพธ์ให้กับผู้เกี่ยวข้องได้ โดยมุ่งสู่การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทชุมชน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
010302.1 จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของที่พักรับรอง	1. บันทึกรายการรับ-จ่ายได้ถูกต้องตามหลักการบัญชีเบื้องต้น 2. จัดทำเอกสารประกอบการบันทึก เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบสำคัญจ่าย ใบแจ้งหนี้ ได้ครบถ้วน 3. ตรวจสอบยอดเงินคงเหลือเปรียบเทียบกับหลักฐานทางการเงินได้ตรงกัน	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน
010302.2 จัดทำรายงานการเงินของที่พักรับรอง	1. จัดทำรายงานการเงินประจำเดือน/ประจำปี เช่น งบกำไรขาดทุน งบดุล งบกระแสเงินสด 2. วิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินเพื่อสะท้อนสถานะและผลการดำเนินงาน 3. จัดทำรายงานเสนอผู้บริหารในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและใช้ตัดสินใจได้	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
010302.3 วางแผนและควบคุมงบประมาณของที่พัก	- จัดทำงบประมาณประจำเดือน/ประจำปีตามวัตถุประสงค์ของกิจการ - ติดตามและเปรียบเทียบผลการใช้จริงกับงบประมาณที่ตั้งไว้ - เสนอแนวทางปรับปรุงการใช้จ่ายเมื่อพบความแตกต่างที่มีนัยสำคัญ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการวิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณ
- ทักษะการใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อการวางแผน
- ทักษะการสื่อสารและรายงานผลการเงินต่อผู้บริหาร
- ทักษะการรวบรวมและประมวลผลข้อมูลทางการเงิน
- ทักษะการใช้โปรแกรมจัดทำรายงาน (Excel, โปรแกรมบัญชี)
- ทักษะการนำเสนอข้อมูลเชิงวิเคราะห์ต่อผู้บริหาร

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้ด้านการจัดทำงบการเงินขั้นพื้นฐาน
- ความรู้เรื่องการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน
- ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง
- ความรู้ด้านการวางแผนงบประมาณและการควบคุมต้นทุน
- ความรู้เกี่ยวกับแหล่งที่มาของรายได้และประเภทค่าใช้จ่าย
- ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือในการวิเคราะห์ทางการเงิน เช่น Break-even, Cash Flow

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับ

เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- ผลการสอบข้อเขียน
- ผลการสอบปฏิบัติ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- ผลการสอบข้อเขียน
- ผลการสอบปฏิบัติ
- ใบรับรองหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินควรให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การโรงแรม และ ภัตตาคาร

(ง) วิธีการประเมิน

- สอบข้อเขียน
- สอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ครอบคลุมการบันทึกบัญชีรายวันของกิจการที่พักรับ ทั้งรายได้จากค่าห้องพัก บริการเสริม และรายจ่ายจากการดำเนินงาน เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าอุปกรณ์ โดยต้องสะท้อนความถูกต้องและตรวจสอบย้อนกลับได้

ครอบคลุมการวางแผนงบประมาณสำหรับกิจการที่พักรับทุกประเภท ทั้งรายได้จากห้องพัก บริการอาหารและเครื่องดื่ม และค่าใช้จ่ายด้านแรงงาน วัสดุสิ้นเปลือง ซ่อมบำรุง โดยคำนึงถึงการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

ครอบคลุมการจัดทำรายงานทางการเงินทั้งภายในและภายนอกองค์กรของกิจการที่พักรับ โดยต้องสะท้อนภาพรวมทางการเงินที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ผู้ในคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ010303
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะพัฒนาระบบการทำงานที่พักรท้องถิ่น
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้ประกอบการที่พักท้องถิ่น

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้อธิบายถึง ความสามารถในการวางแผน ออกแบบ และควบคุมระบบการปฏิบัติงานภายในที่พักท้องถิ่นให้มีความเป็นระบบและมีมาตรฐาน รวมถึงการติดตามประเมินผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการ ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และสร้างความยั่งยืนในการบริหารจัดการที่พัก

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
010303.1 วางแผนระบบการทำงานภายในที่พัก	1. จัดทำแผนงานที่กำหนดบทบาท หน้าที่ และขั้นตอนการทำงานของแต่ละส่วนได้อย่างชัดเจน 2. กำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการปฏิบัติงาน (SOP) สอดคล้องกับประเภทที่พัก 3. จัดสรรทรัพยากร บุคลากร และเวลาให้เหมาะสมกับการให้บริการ	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน
010303.2 ควบคุมคุณภาพการให้บริการที่พัก	1. ตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนด 2. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าพักเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการบริการ 3. แก้ไขข้อบกพร่องหรือปัญหาที่พบในกระบวนการให้บริการอย่างเหมาะสม	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
010303.3 ประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานภายในที่พัก	- เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานด้านบริการและการบริหารจัดการ - สรุปผลการประเมินเพื่อนำเสนอแก่ผู้บริหารหรือคณะทำงาน - เสนอแนวทางการปรับปรุงเพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงาน	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการวิเคราะห์งานและออกแบบกระบวนการทำงาน
- ทักษะการจัดทำแผนงานและกำหนดบทบาทหน้าที่
- ทักษะการใช้เครื่องมือบริหารจัดการ เช่น ตารางเวลา แผนผังงาน
- ทักษะการสังเกตและประเมินคุณภาพการบริการ
- ทักษะการจัดการข้อร้องเรียนและการแก้ปัญหา
- ทักษะการสื่อสารกับพนักงานและผู้เข้าพัก

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการให้บริการด้านที่พัก
- ความรู้ด้านการควบคุมคุณภาพและการประเมินผล
- ความรู้เรื่องเครื่องมือและเทคนิคการสำรวจความพึงพอใจลูกค้า
- ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลการดำเนินงาน
- ความรู้ด้านเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและการตีความผล
- ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงคุณภาพบริการและระบบการทำงาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับ

เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- ผลการสอบข้อเขียน
- ผลการสอบสัมภาษณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- ผลการสอบข้อเขียน
- ผลการสอบสัมภาษณ์
- ใบรับรองหรือหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การประเมินควรให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การโรงแรม และ ภัตตาคาร

(ง) วิธีการประเมิน

- สอบข้อเขียน
- สอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ครอบคลุมการวางแผนงานประจำวัน-ประจำเดือน การจัดเวรพนักงาน การกำหนดมาตรฐานการบริการ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าและขีดความสามารถของกิจการ
ครอบคลุมการตรวจสอบคุณภาพการบริการในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การต้อนรับ การดูแลระหว่างการเข้าพัก จนถึงการเช็คเอาท์ รวมทั้งการจัดการข้อร้องเรียนและการประเมินผลบริการจากลูกค้า
ครอบคลุมการติดตามผลการดำเนินงานรายวัน-รายเดือน การประเมินจากมุมมองลูกค้าและพนักงาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และการนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงระบบการทำงานของที่พัก

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือประเมิน